

İŞÇİNİN OYUNU SENDİKACILAR YÖNLENDİREBİLİR Mİ?

Aydınlık Gazetesi, 28 Eylül 2015

Yıldırım Koç

1980'li yılların ikinci yarısında yüze yakın eski sendikacıyla sözlü tarih çalışması yaptım. 1952 yılında kurulan Elazığ Yol-İş Sendikası'nın 1952-1965 döneminde genel başkanlığını yapmış olan Cengiz Eralp ile 30 Temmuz 1987 günü Elazığ'da görüştüm.

Cengiz Eralp, CHP'liydi. İşçilerin siyasal görüşlerini etkileyip etkilemediği sorusuna şöyle yanıt verdi: "Ben babama laf geçiremedim, işçiye nasıl geçireyim. CHP'ye oy verin, dedim, DP'ye verdiler."

Sendikacıların veya sendikaların, işçilerin oylarını etkileyebilme tartışmaları olduğunda, aklıma hep rahmetli Cengiz Eralp'ın bu sözleri gelir.

Soruyu tekrar sorayım.

İŞÇİ OYUNU BELİRLERKEN SENDİKACISINA BAKAR MI?

İşçilerin oyunu almak isteyen bir siyasi parti, bazı sendikacıları kendi safına katsa, bu sendikacılar tek tek veya grup halinde çıksalar ve üyelerinin ve genel olarak işçilerin bu partiye oy vermelerini isteseler, işçilerin oylarını yönlendirebilirler mi?

Daha ötesine geçelim.

Bir sendika veya konfederasyon yönetim kurulu toplansa ve seçimlerde belirli bir partiye oy verilmesi veya verilmemesi çağrısı yapsa, işçiler bu açıklamalardan etkilenecek önerileri yerine getirir mi?

Hayır.

Kesinlikle hayır.

Bizim işçimiz sendikayı veya sendikacıyı siyasal görüşüne karıştırmaz. Sendikacılara güvenmez. Sendikacının siyasal ilişkilerini kullanır. İktidarda A partisi varsa, A partisiyle ilişkileri olan ve üyesinin sorununu A partisindeki ilişkileriyle çözebilecek olan sendikacıyı seçer. A partisi iktidardan giderse, aynı uygulamayı B partisine yakın gözükken sendikacıyla yapar. Sendikacı da bunu bilir ve kızmaz. İşçi tanımayan, halkımızın "kaçın kurrası" olduğunu bir türlü kavramamakta ısrar eden bazı kişiler de, sendikacının işçinin siyasal görüşünü yönlendirdiğini zanneder.

Halbuki işçimiz, işleri iyi gidiyorsa, babasının ölürken "aman evladım, bilmem kimin partisinden şaşma!" vasiyetine uyar. Veya tayininde yardımcı olacak etnik veya inanç ilişkilerine göre oy verir. Ekonomik durum kötü gidiyorsa, mecburen sınıf kimliğiyle hareket eder.

Sendikacılar da gerçekçidir. "Kaçın kurrası" işçiler arasından sıyrılıp bir koltuğa yerleşebilmek ve bu kaygan zeminde o koltukta oturmayı becerilemek her babayiğidin harcı değildir. "Kaçın kurrası"ndan çok "kaçın kurrası" olacaksınız.

OYNANAN OYUNA KANMAYIN

Bu durumdaki sendikacı, gelecekte işi düştüğünde ona yardımcı olacakları gücendirmeyecek açıklamalar yapar. Tabanı A partisine yakınsa, A partisini destekler bir tavır takınır; ancak A partisinin seçim çalışmalarına katılmaz. Desteği, yaptığı açıklamayla sınırlıdır.

Tabanında farklı siyasal parti yandaşı işçiler varsa, ya sessiz kalır, "partilerüstü politika"nın Türkiye'de uygulanan biçimini yaratır. Ya da işçilere zarar verdiği çok belirgin olan bir siyasi partiye karşı tavır almış gibi gözükür; onlara oy verilmemesi çağrısı yapar; ancak bu çağrının ötesinde parmağını oynatmaz.

İşçimiz, "ben de halimce Bedreddinem" der. Eğer bir ağanın, aşiret reisinin veya şeyhin kulu değilse, zaten güvenmediği, işini görmesi için gerektiğinde yüksek ücret verdiği ve yolsuzluklarına göz yumduğu bir sendika yöneticisinin veya sendikasının çağrısına uyup, siyasal parti tercihini değiştirmez.

İşçimiz akıllıdır, uyanıktır. Sendikacı ise bu akıllı ve uyanıkların içinden süzülüp gelen en uyanıktır. Yapılan açıklamalara kanıp, sendikacının işçiyi yönlendirebildiğini ve işçinin de bu yönlendirmeyi kabul ettiğini kesinlikle sanmayın. Yine yanılırsınız.